

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У
БЕОГРАДУ
Гж1 1238/24
14.3.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Гордане Тошић, председника већа, Милице Аксентијевић и Љиљане Милосављевић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Славиша Вукосављевић, адвокат из Новог Београда, ул. Милентија Поповића бр. 27/6, против туженог „Кнез Петрол” д.о.о. Београд, са седиштем у Београду-Батајници, улица Царице Јелене бр. 28, чији је пуномоћник Зоран Атељевић, адвокат из Београда, ул. Кнеза Милоша бр. 58, ради накнаде штете, одлучујући о жалби туженог, изјављеној против пресуде Трећег основног суда у Београду П1 465/15 од 15.12.2022. године, исправљене решењем истог суда П1 465/15 од 4.4.2023. године, у седници већа одржаној дана 14.3.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПОТВРЂУЈЕ СЕ пресуда Трећег основног суда у Београду П1 465/15 од 15.12.2022. године, исправљена решењем истог суда П1 465/15 од 4.4.2023. године, у делу става првог изреке којим је обавезан тужени да тужиоцу, на име накнаде нематеријалне штете, исплати укупан износ од 2.200.000,00 динара и то: износ од 900.000,00 динара за претрпљене физичке болове, износ од 700.000,00 динара за претрпљени страх и износ од 600.000,00 динара за претрпљене душевне болове због наружености, све са законском затезном каматом од 15.12.2022. године, до исплате и жалба туженог у том делу **ОДБИЈА**, као неоснована.

УКИДА СЕ пресуда Трећег основног суда у Београду П1 465/15 од 15.12.2022. године, исправљена решењем истог суда П1 465/15 од 4.4.2023. године, у преосталом делу става првог изреке и у ставовима другом и четвртном изреке и предмет у том делу **ВРАЋА** првостепеном суду, на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П1 465/15 од 15.12.2022. године, исправљеном решењем истог суда П1 465/15 од 4.4.2023. године, ставом

првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезан тужени да тужиоцу, на име накнаде нематеријалне штете, исплати укупан износ од 3.400.000,00 динара и то: на име умањења животне активности износ од 1.200.000,00 динара, на име претрпљених физичких болова износ од 900.000,00 динара, на име претрпљеног страха износ од 700.000,00 динара и на име наружености износ од 600.000,00 динара, све са законском затезном каматом почев од 15.12.2022. године, као дана пресуђења, до исплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 372.552,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана наступања услова за извршење пресуде, до исплате. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да тужиоцу, поред накнаде трошкова парничног поступка, исплати и законску затезну камату на те трошкове почев од дана пресуђења до наступања услова за извршење пресуде. Ставом четвртим изреке, одбијен је као неоснован захтев туженог којим је тражио да се обавезе тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка.

Против наведене пресуде тужени је благовремено изјавио жалбу, побијајући пресуду у ставовима првом, другом и четвртим изреке, како произлази из садржине жалбе, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права. Жалбене разлоге је образложио и жалбене предлоге изнео.

Испитујући првостепену пресуду, у побијаном делу, у границама овлашћења прописаних чланом 386. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС”, бр.72/11...18/20), Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба туженог делимично основана.

У првостепеном поступку, у потврђеном делу пресуде, нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачке 1, 2, 3, 5, 7. и 9. Закона о парничном поступку, на које другостепени суд пази по службеној дужности, као ни друге битне повреде одредаба парничног поступка на које се указује у жалби.

Према чињеничном стању, утврђеном у поступку пред првостепеним судом, тужилац је био запослен код туженог на основу уговора о раду од 1.6.2012. године, на радном месту продавац-точилац, а анексом уговора о раду од 1.9.2012. године измењен је уговор о раду од 1.6.2012. године, тако да тужилац обавља послове радника на одржавању – помоћног радника. Тужилац је дана 3.10.2012. године по налогу шефа одвезен на бензинску станицу у ..., ради обављања послова кошења и одржавања травњака. Траву је косио тримером и пред крај кошења напунио је горивом резервоар тримера, јер је нестало горива, ставио је тример око струка и тог момента је тример почео да губи гас и тужилац је видео да гори резервоар на тримеру, па га је бацио, а тример је у том тренутку пукао и испрскао тужиоца бензином који се запалио на тужиоцу. Услед тога је задобио опекотине по врату, плућима, рукама до лаката, на левој нози, темену, по ушима, а на себи је имао одећу за безбедан и здрав рад. Тужилац је потписао текст о теоријској провери оспособљености за безбедан и здрав рад од 23.8.2012. године и евиденцију о издавању заштитне опреме за рад. Тужени није

спровео обуку тужиоца за рад на тримеру за кошење траве и није редовно контролисао исправност тримера, нити га је одржавао и поправљао. Из налаза и мишљења судског вештака медицинске струке, специјалисте пластичне и реконструктивне хирургије утврђено је да је тужилац услед повреде на раду задобио екстензивне опекотине површине 32% од укупне телесне површине, од чега је 15% дубоких опекотина, које обухватају зону главе, врата, грудног коша, горњих екстремитета и леве потколенице. Настала повреда је тешка телесна повреда, а у време повређивања је у извештају о повреди на раду од стране надлежног лекара специјалисте дефинисана као тешка повреда са смртним исходом. Након повређивања тужилац је имао три операције на Клиници за пластичну хирургију и опекотине ВМА, и то 8.10.2012. године, 19.10.2012. године и 30.10.2012. године, а отпуштен је 8.11.2012. године. Током четири хоспитализације на ВМА тужилац је имао укупно шест операција, што указује на сложеност повреде и свих постопекотинских секвела, које су последично настале и остале. Тужилац је у моменту повређивања трпео болове јаког интензитета на месту повреде и они су трајали пуних 5 дана (до прве хируршке интервенције). Након сваке од три хируршке интервенције током 2012. године, тужилац је трпео јаке болове већег интензитета непосредно по завршетку хируршке интервенције, у трајању од 7-10 данара, јер је давајућа регија аутоотрансплантата коже довела до повећања површине која додатно боли. Болови су до завршетка растања давајућих регија и прихватања трансплатата били наредних 7-10 дана јаког интензитета, са боловима средњег интензитета у трајању од 7-10 дана. Болови мањег интензитета су трајали наредних 15-21 дан, услед формирања ожиљака током спонтане епителизације површинских опекотина, постоперативног растања кожных трансплатата и спонтане епителизације давајућих регија. Сви болови који су се јављали након преостале три операције били су јаког интензитета и трајали су 7-10 дана, са боловима средњег интензитета који су трајали 7-10 дана и наредних 15 дана били су слабијег интензитета. Током процеса рехабилитације, тужилац је у опеченим зонама развијао различите болове услед самих ожиљака (постопекотинских и постоперативних) с једне стране и процеса рехабилитације с друге стране, који су били од средњег интензитета до слабијег и њихово трајање је индивидуално. Тужилац је због сложености повреде укупно имао шест операција током четири хоспитализације, услед чега има трајне ожиљке и телесну наруженост, ограничење покретљивости и еластичности оштећених и оперисаних делова тела и њихову осетљивост на сунце, као и неопходност редовног неговања и премазивања оштећених делова коже више пута сваког дана. Код тужиоца постоји трајна наруженост, која може бити средњег и јаког степена, односно унакаженост, због локализације на видљивим деловима тела, лицу, врату, шакама, са појавом хиперпигментације и хипопигментације, које су трајног карактера. Судски вештак је на основу процента дубоких опекотина од 15% из опекотинског картона, закључила да умањење животне активности тужиоца износи 10%. Из налаза и мишљења судског вештака медицинске струке, специјалисте неуропсихијатрије, утврђено је да је тужилац због повређивања, доживљених опекотина и анамнестичког губитка свести, имао изражен примарни страх јаког степена при доласку свести, у трајању од 1-7 минута. Након тога је уследио секундарни страх јаког интензитета који је трајао око 72 сата, па секундарни страх средњег интензитета који је трајао око 21 дан. Тужилац је трпео страх средњег интензитета који је прелазио при свакој од шест

операција у страх јаког интензитета и трајао је око 12-16 часова. Страх средњег интензитета се након операције задржавао 21 дан, а слабог интензитета око 1-2 месеца, уз анксиозно реаговање, због чега се тужилац јавио неуропсихијатру Дома здравља Земун, где му је постављена дијагноза поремећај прилагођавања. Доживљени страх није оставио последице на психичком плану тужиоца, а постављене дијагнозе од стране психијатра, поремећај прилагођавања и анксиозно реаговање код тужиоца нису продубиле психопатолошке испаде и код њега нема умањења животне активности са становишта психијатрије.

Наведено чињенично стање првостепени суд је утврдио из изведених писаних доказа, исказа тужиоца, саслушаног као парничне странке, чијем је исказу поверовао, исказа сведока ББ, инспектора рада, чијем је исказу поверовао у делу да тужени није доставио доказ о обучености тужиоца за рад на косилици – тримеру и сведока ВВ, чијем је исказу поверовао, као и из налаза и мишљења судских вештака, које је прихватио.

На основу утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом чланова 154, 155, 173, 174. и 177. Закона о облигационим односима и члана 164. Закона о раду, закључио да је тужбени захтев тужиоца основан, јер је оценио да је тужени објективно одговоран за штету коју је тужилац претрпео приликом обављања послова за туженог, на којима се рукује потенцијално опасном ствари и опасним материјама, у средини у којој је окружен опасним материјама и њиховим испарењима, а тужени је власник опасне ствари – тримера, па и горива које се користи за његов рад, од којих потиче повећана опасност од штете по тужиоца и околину. Тужилац је у тренутку штетног догађаја носио заштитну опрему, ципеле и радно одело, а тужени у складу са чланом 231. Закона о парничном поступку није доказао да је организовао адекватну и сертификовану обуку тужиоца за рад са тримером и да је као власник опасне ствари контролисао исправност тримера, да га је одржавао и поправљао, како би могао да предвиди настанак штете и да је избегне и отклони. Првостепени суд је оценио да је обавеза туженог као послодавца да провери исправност средстава за рад којима запослени рукују, да ангажује овлашћено лице да спроводи контролу исправности и да о томе сачини записник, али да тужени у складу са чланом 231. Закона о парничном поступку, није доказао да је провера исправности тримера заиста и обављена. Првостепени суд је оценио да се записник о изјави повређеног радника од 21.11.2012. године, исказ тужиоца и сведока, од којих нико није био присутан у време настанка повреде на раду тужиоца, па немају непосредна сазнања о томе, разликују у погледу чињенице да ли је тужилац видео да гориво из резервоара тримера цури или не, те да није од значаја да ли је тужилац видео да бензин цури из резервоара, јер је он по занимању бравар и нема знања из машинске струке нити противпожарних прописа, а то није морао ни да зна, јер је обавеза послодавца била да спроведе обуку о исправном руковању косилицом, њеним перформансама, упозорењима и инструкцијама произвођача тримера и како се сипа гориво у резервоар тримера. Како је тужилац приликом задобијања повреде на раду носио заштитну опрему и радно одело, а тужени није спровео обуку за рад тужиоца са тримером и није контролисао исправност тримера, првостепени суд је закључио да нема доприноса тужиоца настанку штете и да је тужени искључиво одговоран за штету. Имајући у виду све околности које утичу на одмеравање правичне

новчане накнаде за насталу штету, применом члана 200. Закона о облигационим односима, првостепени суд је оценио да тужиоцу за претрпљене физичке болове припада износ од 900.000,00 динара, за претрпљени страх износ од 700.000,00 динара, за претрпљене душевне болове због наружености износ од 600.000,00 динара и за претрпљене душевне болове због умањења животне активности износ од 1.200.000,00 динара, имајући у виду њихов интензитет и дужину трајања. Приликом одмеравања висине новчане сатисфакције за претрпљене душевне болове због умањења животне активности, првостепени суд је узео у обзир процењени степен умањења животне активности од 10%, оштећење тела тужиоца од 32%, патњу и тегобе које је тужилац трпео и друге болове које је трпео због оштећења здравља, немогућност тужиоца да оствари пун обим покрета опечених делова тела, главе, врата, рамена и шака, да те делове тела не сме излагати сунчевој светлости због повећаног ризика од добијања рака коже, да мора да их више пута дневно премазује посебним кремама и мастима, како би одржао еластичност и што већу могућност покрета тих делова тела, као и да је у време повређивања био стар 24 године. Из наведених разлога, одлучено као у ставу првом изреке побијане пресуде.

На досуђене износе, суд је обавезао туженог да тужиоцу исплати законску затезну камату, у складу са чланом 277. Закона о облигационим односима, од дана пресуђења до исплате.

На правилно и потпуно утврђено чињенично стање, првостепени суд је, у потврђеном делу пресуде, правилно применио материјално право, а за своју одлуку је дао довољне и јасне разлоге, које прихвата и другостепени суд.

Према члану 164. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/2005...75/2014), ако запослени претрпи повреду или штету на раду или у вези са радом, послодавац је дужан да му накнади штету, у складу са законом и општим актом.

Према одредби члана 154. став 2. Закона о облигационим односима, за штету од ствари или делатности, од којих потиче повећана опасност штете за околину, одговара се без обзира на кривицу.

Чланом 173. Закона о облигационим односима је прописано да штета настала у вези са опасном ствари, односно опасном делатношћу сматра се да потиче од те ствари, односно делатности, изузев ако се докаже да оне нису биле узрок штете.

Чланом 174. Закона о облигационим односима је прописано да за штету од опасне ствари одговара њен ималац, а за штету од опасне делатности одговара лице које се њом бави.

Према одредби члана 200. став 1. Закона о облигационим односима, за претрпљене физичке болове, за претрпљене душевне болове због умањења животне активности, наружености, повреде угледа, части, слободе или права личности, смрти блиског лица, као и за страх, суд ће ако нађе да околности случаја, а нарочито јачина болова и страха и њихово трајање то оправдава,

досудити правичну новчану накнаду, независно од накнаде материјалне штете, као и у њеном одсуству.

Поштујући цитиране одредбе, код утврђених чињеница да је тужилац био запослен код туженог и да је претрпео повреду на раду услед тога што се запалио резервоар тримера којим је тужилац руковао када је косио траву на бензијској станици у ..., где је дошао по налогу шефа, правилно је првостепени суд закључио да је тужени као послодавац одговоран за насталу штету и да је дужан да је тужиоцу накнади у смислу одредбе члана 164. Закона о раду, у вези са одредбама члана 154. став 2. и чланова 173. и 174. Закона о облигационим односима, јер је штета коју је тужилац претрпео у узрочној вези са обављањем послова и задатака тужиочевог радног места, а основ одговорности туженог је ризик од опасне ствари, с обзиром на то да је у првостепеном поступку несумњиво утврђено да је тужени као послодавац ималац опасне ствари – тримера за кошење траве.

Првостепени суд је приликом одмеравања висине накнаде нематеријалне штете за претрпљене физичке болове, за претрпљени страх и претрпљене душевне болове због наружености, правилно применио члан 200. Закона о облигационим односима, с обзиром на то да утврђена јачина болова и страха и њихово трајање, као и степен наружености и јачина и трајање душевних болова, по оцени другостепеног суда, оправдавају висину износа досуђених накнада по тим основима, и у време пресуђења представљају адекватну материјалну сатисфакцију за те видове штете. Стога су неосновани наводи жалбе туженог да висина накнада за те видове штете није одмерена у складу са интензитетом болова и страха и њиховим трајањем.

Како је у првостепеном поступку утврђено да је штета настала услед употребе тримера за кошење траве, чији је саставни део резервор за гориво, који се запалио током употребе, и који због својих карактеристика представља опасну ствар, то произлази да је штета настала у вези са опасном ствари, чији је ималац тужени као послодавац, на којем је у конкретном случају био терет доказивања чињенице да је предузео потребне мере ради одржавања тримера у исправном стању и организовања обуке за рад на тримеру, у смислу члана 231. Закона о парничном поступку, што тужени у овој праници није доказао, то је, супротно наводима жалбе, правилно првостепени суд оценио да нема доприноса тужиоца настанку штете. Тужени је као послодавац имао обавезу да обезбеди исправност средстава за рад, у конкретном случају тримера за кошење траве, што он није учинио, па је без утицаја указивање туженог у жалби да је тужилац видео да цури гориво из резервоара тримера. С тим у вези, неосновано тужени указује у жалби да је тужилац имао искуства у раду са тримером, јер је исти већ раније користио код другог послодавца, те да је за коришћење тримера довољно пратити упутство произвођача тримера, с обзиром на то да се он налази у слободној употреби и да је лице која га користи оспособљено за рад самим тим што тример користи свакодневно обављајући радне обавезе.

Супротно наводима жалбе туженог, у потврђеном делу првостепене пресуде су дати јасни и непротивречни разлози о свим битним чињеницама, па суд није учинио битну повреду одредаба парничног поступка прописану чланом

374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку, јер пресуда у том делу таквих недостатака нема и може се испитати.

Како се наводима жалбе туженог не доводе у сумњу законитост и правилност побијане пресуде у делу става првог изреке, којим је тужени обавезан да тужиоцу накнади нематеријалну штету за претрпљене физичке болове, страх и душевне болове због наружености, у том делу је потврђена, како одлука о главном потраживању, тако и одлука о законској затезној камати, јер је донета правилном применом одредаба чланова 277. став 1. и 324. став 1. Закона о облигационим односима.

По мишљењу другостепеног суда, одлука садржана у преосталом делу става првог изреке побијане пресуде не може се прихватити као правилна, јер је суд њеним доношењем учинио битну повреду одредаба парничног поступка прописану одредбом члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку, на коју се основано указује у жалби туженог.

Наведена битна повреда одредаба парничног поступка састоји се у томе што се разлози о битној чињеници висини досуђеног износа накнаде штете за претрпљене душевне болове због умањења животне активности тужиоца у износу од 1.200.000,00 динара, не могу сматрати јасним. Ово из разлога што је првостепени суд из налаза и мишљења судског вештака, специјалисте пластичне и реконструктивне хирургије, који је у целости прихватио, утврдио да умањење животне активности тужиоца износи 10%, а образлажући своју одлуку о висини досуђеног износа накнаде за тај вид штете је навео да је приликом одмеравања узео у обзир све околности које су од значаја за величину патње, тегоба, појачаних напора и других болова којима је тужилац повређен због оштећења тела, односно здравља и у којој је мери оштећење утицало на конкретне услове живота и рада, имајући у виду немогућност пуног обима покрета у опеченим деловима тела, као и чињенице да ће трајно бити унакажен на стално видљивим деловима тела у пределу главе, врата, рамена и шака, да те делове не сме излагати сунчевој светлости због повећаног ризика од добијања рака коже, као и да их више пута дневно мора премазивати са више посебних масти и крема како би одржавао еластичност и могућност што несметанијих покрета. Из наведених разлога које је првостепени суд дао образлажући висину досуђене накнаде за овај вид штете произлази да је суд ценио све околности које чине умањење животне активности тужиоца, наведене у налазу и мишљењу судског вештака, али је, с обзиром на висину досуђеног износа нејасно да ли је одмерио према степену умањења животне активности тужиоца за коју је из налаза и мишљења судског вештака утврђено да износи 10%, или је сматрао да би с обзиром на околности и у чему се манифестује умањење животне активности тужиоца, степен умањења био у већем проценту, што разлоге о битној чињеници, висини досуђеног износа за тај вид накнаде штете, чини нејасним, а такође, и противрече изведеним доказима. Из наведених разлога, не може се сматрати ни да је првостепени суд у конкретном случају правилно применио материјално право, одредбу члана 200. Закона о облигационим односима, на чију правилну примену другостепени суд пази по службеној дужности, што је за последицу имало и пропуст суда да правилно и потпуно утврди све битне чињенице од којих зависи висина накнаде штете која тужиоцу по том основу припада.

Како се због наведених недостатака првостепена пресуда у преосталом делу става првог изреке не може сматрати правилном и законитом, у том делу је укинута, како одлука о главном потраживању, тако и одлука о камати, као споредном потраживању.

У поновном поступку првостепени суд ће отклонити недостатке на које му је указано овом пресудом и правилном оценом изведених доказа, у смислу одредбе члана 8. Закона о парничном поступку, правилно и потпуно ће утврдити чињенично стање и правилном применом материјалног права поново ће одлучити о преосталом делу тужбеног захтева тужиоца, а за своју одлуку ће дати јасне и аргументоване разлоге.

Укинуте су и одлуке о трошковима парничног поступка, садржане у ставовима другом и четвртом изреке побијане пресуде, јер зависе од коначног исхода спора и успеха странака у њему.

Из наведених разлога, Апелациони суд у Београду је применом одредаба чланова 390, 391. став 1, 392. став 2, 401. тачка 3. и члана 165. став 3. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС”, бр.72/11...18/20) одлучио као у изреци ове пресуде.

**Председник већа – судија
Гордана Тошић,с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић**